

Pinchász – Háború Midján ellen

Pinchász Hetiszakasz tartalma פִּינַחַס

Szakaszunkban – Pinchász (4Mózes 25:10–30:1.) – a zelóta elnyeri jutalmát, amiért elhárította a vést Izrael feje fölül. Büntetőexpedíció indul Midján ellen, majd az ünnepek újfenti felsorolása egészíti ki a szakaszt.

Áron unokája, **Pinchász**, jutalomban részesül a **simonita törzsvezér**, **Zimri**, és a **midjánita** nő megölésében tett buzgalmáért: **Istentől** békeszövetséget és az örökös pap-ság szövetségét kapja. Ezek után az **Örökkévaló** háborút parancsol a **midjániták** ellen. – **4Mózes 25:10–16.**

Népszámlálást tartanak a **20** és **60** közötti **férfiak** között, melynek eredménye **601.730 fő.** – **4Mózes 26:1–51.**

Mózes utasítást kap, miképpen ossza fel sorsvetés révén az országot **Izrael törzsei** és családjai között. **Celáfchád** öt lánya arra kéri **Mózes**t, hadd kapják meg azt a földet, amely apjuknak járt volna, aki fiú örökös nélkül halt meg; **Isten** jogosnak ítéli kérelmüket, és ennek

megfelelően a **Tóra** elmondja az öröklésre vonatkozó törvényeket. – **4Mózes 26:52–27:11.**

Mózes felhatalmazza **Józsua**t, hogy az örökébe lépjen, és ő vezesse be a népet **Izrael** földjére. – **4Mózes 27:12–23.**

A hetiszakasz a naponta elvégzendő áldozatok, valamint a szombaton, **Ros Chódeskor** (újholdkor) és a **Peszách**, **Sávuot**, **Ros Hásáná**, **Jom Kippur**, **Szukkot** és **Smini Áceret** ünnepén hozandó kiegészítő áldozatok részletes felsorolásával fejeződik be. – **4Mózes 28.**

שבת שלום

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Chaim Shaul Glitzenstein: Pinchász

Halála előtt **Mózes** a jövőt tervezi. Többek között azt kéri Istentől, hogy nevezzen ki a nép számára egy erős vezetőt, akiben megvannak az igazi jó vezető tulajdonságai. „**s szólt Mózes az Örökkévalóhoz, mondván: Rendeljen az Örökkévaló, minden test szellemének Istene, férfiút a község fölé, aki kivonuljon előttük és aki bemenjen előttük, aki kivezesse őket és aki bevezesse őket, hogy ne legyen az Örökkévaló községe, mint juhok, melyeknek nincs pásztoruk.**” Ennek a megfogalmazásnak az egyszerű jelentése lehet katonai jellegű. Olyan vezető kell, aki a háborúba vezeti harcosait, előttük jár, élükre áll a harcba menet és hazafelé is. Olyan parancsnok, aki ott van a csatában, és nem csak egy biztonságos bunkerből figyeli az eseményeket, és osztogatja utasításait. Ám van egy ennél tágabb értelmezés is, mely az élet minden területére vonatkozik.

A vezető egy bizonyos cél érdekében létezik. Nem csupán azért, hogy fenntartsa az uralmat. Olyannak kell lennie, aki a népet elvezeti a megfelelő célhoz, amit kitűzött maga elé, és ahova szerinte a közösségnek el kell jutnia. Az a feladata, hogy magával ragadja, és a jó irányba terelje a tömeget.

Vannak vezetők, akik szeretnének jó színben feltűnni a népük előtt. Ez fontos nekik. Folyton azt figyelik, merről fúj a szél. A véleményük kialakításában figyelembe veszik az aktuális közvéleménykutatások eredményeit. Ők azok, akik az emberek kívánságai és vágyai mentén haladnak. A nép vezeti őket és nem ők a népet. Nem mennek egy valós és fontos cél felé.

Igazi vezető az, akit nem a nép vezet. Igaz, tisztában van a nép akaratával, vágyaival és kívánságaival, a körülöttük zajló eseményekkel, de nem válik szolgájává. Kizárólag a fontos igazság felé halad, és követi kitűzött céljait. Lehet, hogy az adott pillanatban nem szimpatikus, vagy nehezen fogadják el, mégsem változtatja véleményét az aktuális közhangulat alapján. Pontosan ilyen vezetőt kér **Mózes Istentől, „aki kivonuljon előttük és aki bemenjen előttük”,** olyat, aki bármit csinál, az emberek előtt jár, és azok követik, bárhová megy.

Igazság szerint ez minden ember életében ugyanilyen fontos. Az ember sok helyzetben vezető kell legyen, meg kell tennie minden tőle telhetőt, hogy jól irányítsa a dolgait. A minden napokban is van egy fontos cél, egy út, amelyen vezetnie kell saját életének folyását. Azt az utat kell követnie, amit Isten jelölt ki számára, azokat az értékeket kell őriznie, nem szabad hagynia, hogy az érzései és vágyai rabszolgává tegyék, és megakadályozzák, hogy az elveit kövesse. Aztán ott van a tágabb környezete is, például a gyermekei. Nem szabad hagynia, hogy csak nőjenek valahogyan, hanem napirendet kell kitalálnia és biztosítania számukra, és olyan példát mutatnia, amit a gyerekei követhetnek. Vagyis vezetnie kell őket. Nem hagyhatja a testének és aktuális kívánságainak, hogy befolyásolják, vagy eltérítsék igaz céljától.

Ez a siker kulcsa, vezetni az életünket, és nem hagyni, hogy az élet vezessen (meg) minket.

Gut Sábész

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Rabbi Jonatan Sacks: Tempóváltás

Az e hetiszakaszban ágyazva van a vezetés egyik nagy alapelve. Az összefüggés a következő: **Mózes**, tudván, hogy nem neki rendeltetett átvezetni a következő nemzedéket a **Jordán** az **ígéret földjére**, kérte **Istent**, hogy nevezzen ki egy utódot. Eszébe jutott, mi történt, amikor mindössze **40 napig** volt távol az **izraelitáktól**. Pá-nikba estek és aranyborjút készítettek. Még akkor is, amikor jelen volt, voltak viszályok, és a közelmúltban **Korach** és mások lázadása a vezetése ellen. Óriási volt a szakadás vagy a széthúzás lehetősége, ha úgy halt volna meg, hogy nem volt kijelölt utódja a helyén. **Ezért azt mondta Istennek:**

„Az Örökkévaló, az Isten, aki minden élőlénynek lélegzetet ad, nevezzen ki valakit e közösség fölé, aki előttük megy ki és előttük jön be, aki kivezeti őket és behozza őket. Az Örökkévaló népe ne legyen olyan, mint a pásztor nélküli juhok.” (4Mózes 27:16-17)

Isten megfelelően kiválasztotta **Józsuet**, és **Mózes** beiktatta őt. **Mózes** kérésének egy részlete azonban mindig is zavarba hozott. **Mózes** olyan vezetőt kért, aki **„előttük megy ki és előttük jön be, aki kivezeti őket és behozza őket”**. Ez bizonyára kétszer ugyanazt a dolgot mondja. Ha a nép előtt kimegy, akkor kivezeti őket. Ha az emberek előtt jössz be, akkor behozod őket. **Akkor miért mondd kétszer ugyanazt a dolgot?**

A válasz magából a vezetés közvetlen tapasztalatából származik. A vezetés egyik művészete - és ez egy művészet, nem tudomány - az időzítés érzéke, annak a tudása, hogy mi mikor lehetséges.

Néha a probléma technikai jellegű. **1981-ben a szénbányászok sztrájkja** fenyegetett. **Margaret Thatcher** tudta, hogy az ország szénkészletei nagyon korlátozottak, és nem tudna túlélni egy elhúzódó sztrájkot. Ezért egyezségről tárgyalt. Gyakorlatilag engedett. Ezt követően, nagyon csendben elrendelte a szénkészletek felhalmozását. A következő alkalommal, amikor a bányászok és a kormány között vita alakult ki - **1984-1985** -, nagy szénkészletek álltak rendelkezésre. Ellenállt a bányászoknak, és többhetes sztrájk után beismerték a vereséget. Lehet, hogy a bányászoknak mindkét alkalommal igazuk volt, vagy mindkét alkalommal tévedtek, de **1981-ben a miniszterelnök** tudta, hogy nem győzhet, **1984-ben pedig tudta, hogy győzhet.**

Sokkal nagyobb kihívást jelent, ha nem a tényeken, hanem az embereken kell változtatni. Az emberi változás nagyon lassú. **Mózes** a legdrámaibb módon, a kémek epizódján keresztül fedezte fel ezt. Egy egész nemzedék elvesztette az esélyt, hogy belépjen a földre. A **rabszolgaságban születetteknek** nem volt meg a bátorságuk és a szellemi függetlenségük ahhoz, hogy szembenézzenek a hosszan tartó küzdelemmel. Ehhez egy új, szabadságban született nemzedékre lett volna szükség.

Rabbi Jonatan Sacks: Tempóváltás

Ha nem hívod ki az embereket, akkor nem vagy vezető. De ha túl messzire és túl gyorsan hívod ki őket, katasztrófa történik. Először is nézeteltérés keletkezik. Az emberek panaszkodni kezdenek. Aztán kihívások érik a vezetésedet. Ezek egyre hangosabbak, egyre veszélyesebbek. Végül lázadás lesz, vagy még rosszabb.

1993. szeptember 13-án a **Fehér Ház** gyepén **Yitzhak Rabin, Shimon Peresz és Jasszer Arafat kezet fogtak**, és **aláírták** az elvi nyilatkozatot, amelynek célja az volt, hogy a feleket a tárgyalásos béke felé vigye. **Rabin** testbeszéde aznap világossá tette, hogy sok aggálya van, de folytatta a tárgyalásokat. Eközben hónapról hónapra nőtt a nyilvános nézeteltérés **Izraelben**.

1995 nyarán két jelenség volt különösen szembetűnő: a frakciók között egyre inkább elharapódzó nyelvezet, valamint több nyilvános felhívás a polgári engedetlenségre, amelyek azt javasolták, hogy az **izraeli védelmi erőknél** szolgáló diákok ne engedelmesskedjenek a hadsereg parancsának, ha a békemegállapodás részeként települések kiürítésére szólítják fel őket.

A polgári engedetlenségre való felhívás bármilyen jelentős mértékű, a politikai folyamatokba vetett bizalom megromlását, valamint a kormány és a társadalom egy része közötti mély szakadékot jelzi. Az erőszakos beszéd a nyilvánosság előtt szintén veszélyes. Az ész érvekbe, a meggyőzésbe és a polgári vitába vetett bizalom elvesztéséről tanúskodik.

1995. szeptember 29-én közzétettem egy cikket, amelyben **Rabin** és a **békefolyamatot** támogattam. Négyszemközt azonban írtam neki, és sürgettem, hogy fordítson több időt arra, hogy megnyerje a vitát magán **Izraelen** belül. Nem kellett **prófétának** lenni ahhoz, hogy lássa, milyen veszélyben van zsidó társai részéről.

Teltek a hetek, és nem hallottam felőle. Aztán **1995. november 4-én, Motzei Sábátkor** hallottuk a hírt, hogy **meggyilkolták**. Elmentem a temetésére **Jeruzsálembe**. Másnap, **november 7-én**, kedden reggel elmentem a **londoni izraeli nagykövetségre**, hogy részvéteimet fejezzem ki a nagykövetnek. Ő átadott nekem egy levelet, mondván: „**Ez most érkezett önnek**”.

Kinyitottuk, és csendben elolvastuk együtt. **Yitzhak Rabintól** volt, az egyik **utolsó levél**, amit valaha írt. Az én levelemre adott válasza volt. Három oldalas volt, mélyen megindító, a béke iránti elkötelezettségének ékesszóló kinyilvánítása. A mai napig ott van bekeretezve az irodám falán. De már túl késő volt. A kritikus pillanatokban ez a legnehezebb a vezetői kihívások közül. Amikor az idők normálisak, a változás lassan jöhet.

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

ה'ב

Rabbi Jonatan Sacks: Tempóváltás

Vannak azonban olyan helyzetek, amikor a vezetés során rá kell venni az embereket a változásra, és ennek ellenállnak, különösen akkor, ha a változást veszteségként élik meg.

A nagyszerű vezetők látják a változás szükségességét, de nem mindenki más látja ezt. Az emberek ragaszkodnak a múlthoz. Biztonságban érzik magukat abban, ahogyan a dolgok voltak. Az új politikát egyfajta árulásnak tekintik. Nem véletlen, hogy a legnagyobb vezetők közül néhányat - **Lincoln, Gandhi, John F. és Robert Kennedy, Martin Luther King, Szadat** és maga **Rabin** - meggyilkoltak.

Az a vezető, aki nem dolgozik a változásért, nem vezető. De az a vezető, aki túl sok változást kísérel meg túl rövid idő alatt, kudarcot vall. Végső soron ez az oka annak, hogy sem **Mózesnek**, sem egész nemzedékének (**néhány kivételtől eltekintve**) nem volt rendeltetése, hogy belépjen a földre. Ez az időzítés és a tempó problémája, és nem lehet előre tudni, hogy mi a túl gyors és mi a túl lassú, de ez az a kihívás, amire egy vezetőnek törekednie kell.

Erre gondolt **Mózes**, amikor arra kérte **Istent**, hogy **nevezzen ki egy vezetőt, „aki előttük megy ki és előttük jön be, aki kivezeti őket és behozza őket”**. Ez két külön kérés volt. **Az első** - „**hogyan menjen ki előttük és menjen be előttük**” - olyan valakire vonatkozott, aki előlről vezet, személyes példát mutatva, aki nem fél szembenézni az új kihívásokkal. Ez a könnyebbik rész.

A második kérés - valaki, aki „**kivezeti és behozza őket**” - nehezebb. Egy vezető lehet olyan messze elöl, hogy amikor megfordul, látja, hogy senki sem követi. Kiment „**az emberek elé**”, de nem „**vezette ki**” őket. **Ő vezetett**, de az emberek nem követték. Bátorsága nem kétséges. Ahogy a látásmódjában sem. Ami ebben az esetben hibás, az egyszerűen az időzítési érzéke. Az emberei még nem állnak készen.

Úgy tűnik, hogy élete végén **Mózes rájött**, hogy **türelmetlen volt**, és azt várta, hogy az emberek gyorsabban változzanak, mint amilyen gyorsan képesek voltak rá. Ez a türelmetlenség a Számok könyvének több pontján is megmutatkozik, a leghíresebb, amikor **Merivánál** elvesztette a türelmét, dühös lett az emberekre, és megütötte a sziklát, amiért elveszítette az esélyt, hogy átvezesse a népet a **Jordánon** és az **Ígéret földjére** vezesse.

Előlről vezetve túl gyakran tapasztalta, hogy az emberek nem voltak hajlandóak követni. Ezt felismerve mintha arra biztatta volna utódját, hogy ne kövesse el ugyanazt a hibát. A vezetés állandó harc a változtatások között, amelyekről tudjuk, hogy meg kell tenni, és azok között, amelyeket az emberek hajlandóak megtenni. Ez az oka annak, hogy a legelszántabb vezetők, úgy tűnik, még életükben elbuknak. Így volt ez. Így lesz ez mindig is.

De valójában nem vallottak kudarcot. Sikerük akkor jön el, amikor - mint Mózes és Józsué esetében - mások befejezik azt, amit ők elkezdtek.

LITTNER GYÖRGY: JÓZSEF TÖRTÉNETE XII. rész

JÓZSEF TÖRTÉNETE

József és fiai ottmaradtak **Jáknál**, aki hívatta a többi fiát is, és így együtt volt a család. Életre szóló útmutatót adott nekik, miután egyesével megáldotta őket. Most derül ki az is, hogy milyen tökéletesen emlékszik mindenre, ami a múltban történt. Természetesen az elsőszülöttel kezdte: Rubennel:

„Ruben, te az első szülöttem vagy, erőm és tehetségem zengéje, első a méltóságra és első a hatalomra. Állhatatlan voltál, mint a víz, azért ne légy első. Fölszálltál atyád nyomolyájára, szentségtörő voltál.”

Az történt, hogy **Ruben** titokban egy alkalommal bement atyja ágyasa, **Bilha** sátrába, aki testvéreinek, **Dánnak** meg **Naftalinak** az édesanyja és szerelmeskedett vele. Ezt a bűnt **Jákob** sohasem tudta megbocsájtani. Következett a két tömeggyilkos, **Simeon** és **Lévi**, akik lemészárolták az összes férfit **Sekem** városában, mert megbecstelenítették a hógukat, **Dinát**.

„Simon és Lévi testvérek, erőszak eszközei az ő fegyverük. Tanácsukba ne jöjjön lelkem, gyűlésükkel ne egyesüljön méltóságom, mert haragjukban embert öltek. Átkozott legyen haraguk, mert erős, és fellobbanásuk, mert kegyetlen. Elosztom őket Jáknban, és elszórom őket Izraelben.”

Ez a jövendölés nem vált be, mert **Lévi** utódai: **Mózes** a legnagyobb prófétánk, és **Áron** a **Föld legszelídebb embere**, Izrael első főpapja. Következtek sorban a fiúk: **Júda**, **Zebulon**, **Jisszákár**, **Dán**, **Gád**, **Áser**, **Naftali**, **József** és **Benjámín**. Mindenkit jellemezett néhány szóval, és felvázolta előttük a jövőjüket.

„Mindezek Izrael tizenkét törzse és ez az, amit atyjuk nekik mondott, Megáldotta őket, mindegyiket az őt megillető áldásával. Meghagyta nekik: Én megtérek őseimhez, temesetek el engem atyáimhoz a barlangba. Odatemettem Ábrahámot és Sárát, Izsákot és Rebekát, és odatemettem én is Leát. Midőn Jákob befejezte parancsait fiaihoz, behúzta lábát az ágyára, kimúlt és megtért őseihez.”

József átvette az irányítást, és átadta **Jákob** holttestét az **egyiptomi orvosoknak**, hogy balzsamozzák be. Vizsgáljuk meg ismét az internet segítségével, hogy milyen volt **Egyiptomban** a balzsamozás:

A holttestet lefektették a balzsamozó ágyra. Az orr nyílásán keresztül eltávolították az agyat. Ezután felvágta a testet és eltávolították a belső szerveket. A testüregét fertőtlenítették pálmaborral és különböző fűszerekkel. A testüregbe nátronnal töltött vászonzacskókat, mézgalval kezelt vászontekercseket, szalmát és száraz növényi anyagokat tettek, hogy a dehidratálás során a kiszáradást gyorsítsák. Ez negyven napig tartott. Ennek eltelte után, eltávolították az anyagokat, fertőtlenítették a testet, és kitömték vászonkötegekkel és fűrészporral.

LITTNER GYÖRGY: JÓZSEF TÖRTÉNETE XII. rész

Beolajozták, a testnyílásokat betömték, mindenütt bepólyázták a testet, vékony iszapréteggel vonták be. Száradás után festett és aranyozott díszekkel látták el. A műveletek során egy pap imádságokat olvasott fel. Végül a múmiát egy szarkofágba helyezték.

Mikor eltelt a negyven nap, mert eddig tartanak a bebalzsamozás napjai, megsiratták az egyiptomiak hetven napig.”

Jákob volt az egyetlen zsidó, akinek a holttestét felboncolták. A mai napig, ha meghal egy zsidó tilos felboncolni, gyorsan el kell temetni.

„Jákob családja, és Egyiptom vénei felmentek a Jordánon túlra Átád szérűjéhez, ahol József hét napi gyászt rendezett atyjának. Midőn Kánaán ország lakossága látta a gyászt, mondták: súlyos gyász ez Egyiptomnak”

Látszik, hogy **Józsefnek** milyen fontos volt az, hogy az atyjának, Jákobnak egyiptomi fejedelmeként adják meg a népek a tiszteletet, nem pedig egyszerű héber pásztorként. Az egyiptomiak a hét napi gyász után visszatértek az otthonaikba, és **Jákob** családja elindult a családi sírhely felé, **Mamre mezejére a Makpéla barlanghoz**. Itt örök nyugalomra helyezték **Jákob** múmiáját az elhalt családtagjai mellé.

A család is visszatért **Egyiptomba**. **József** bátyjai úgy érezték, hogy az öccsük még mindig haragszik rájuk, azért, amit fiatalon tettek vele, ezért felkeresték és leborulva előtte még egyszer bocsánatot kértek tőle. **József** így szólt hozzájuk:

„Ne féljeteK, ti rosszat gondoltatok ellenem, de Isten jóra gondolta. Én, eltartalak beneteket, megvigasztalta őket és barátságosan szólt hozzájuk.”

Arra kérte őket, ha ő majd meghal, ne temessék el **Egyiptom földjébe**, hanem vigyék el csontjait abba az országba, amelyet az **Örökkévaló** ígért a hébereknek.

Mózes második könyvének az elején ez olvasható:

„És támadt új király Egyiptom földjén, aki nem ismerte Józsefet.”

Ezzel a mondattal a tóramagyarázók nem tudtak mit kezdeni, hiszen **Józsefet** mindenki ismerte **Egyiptomban**. Az új **Fáraót** fiatalként, amikor tanították **Egyiptom** történetére így magyarázták: **Egyiptom alkirályát Cáfénát-Panéahnak** hívták. Ő a bőség idején összegyűjtötte a gabonát és az ínség alatt eladta, ezzel megmentette és naggyá tette **Egyiptomot**. Az új **Fáraónak** fogalma sem volt arról, hogy ez a férfi valójában a héber **József** volt. Itt történelmhamisítást követtek el!

Littner György úr betegsége miatt a mostani az utolsó rész. Várunk vissza. Röfuá Seléma

7. fejezet (A prófécia)

Ki lehet próféta?

1. §. Hitünk egyik alapja, hogy az **Örökkévaló** próféciák által kommunikál az emberrel. A prófécia csak bölcsre, okos és szilárd jellemű emberre szól rá. Olyanra, akit hajlamai nem irányítanak, hanem minden tekintetben ő uralkodik természetes hajlamain, és elméje révén mindig úrrá lesz rajtuk. Olyan valakire, aki széles látókörű és helyes szemléletű.

Az olyan ember, akiben megvannak ezek a tulajdonságok, és testében is teljes, mikor belép a párbeszédbe, és belevonódik azokba a nagyszerű és fenséges fogalmakba, akkor, ha helyes nézőpontból szemléli, s így képes felfogni és megérteni **[ezeket]**, szentté válik. Kiválik és előlép a tömegek közül, akik tovább járnak útjukat az idő sötétjében. Továbbra is szorgalmasan képezi magát, és lelkét megtanítja, hogy ne legyenek semmiféle haszontalanságokkal, hívságokkal és az idő ármánykodásaival foglalkozó gondolatai.

Ezzel szemben állandóan fölfelé irányítja elméjét, **[Isten dicső]** trónusa felé, hogy annak szent és tiszta formáit megértse. A **Szent Egyetlen** – áldott legyen – bölcsességét szemléli **[sokféle megnyilvánulási formájában]**, a legemelkedettebb **[spirituális]** formától a föld köldökéig, és mindannyiukban értékelni tudja az Ő nagyságát. **[Mindezen előkészületek után]** azonnal megszállja a **prófétálás** szelleme.

Mikor megszállja a szellem, a lelke az isimnek nevezett angyalok közé kerül, ő maga más emberré alakul, és saját tudásával megérti, hogy nem olyan, mint eddig volt, hanem a többi bölcs szintje fölé emelkedett, ahogy **[Sámuel, a próféta]** mondta **Saulnak**: „**És reád szökik az Örökkévaló szelleme, és prófétálni fogsz; és átváltozol más emberré.**”

2. §. A prófétáknak több szintjük van. Amint a bölcsesség tekintetében egyik bölcs nagyobb a társánál, úgy van ez a **prófétálásban** is, ahol is egyik **próféta** nagyobb a másiknál. **[Mindazonáltal]** mindannyiuknak csak víziós álmaikban vannak **profetikus látomásaik**, vagy napközben, amikor elnyomja őket az álom, mint ahogy írva van: „**Látomásban jelenek meg neki, álomban beszélek vele.**”

Prófétáláskor tagjaik reszketnek, testük elgyengül, elvesztik az érzékeik fölötti uralmat, és így – elméjük felszabadulván – megértik, amit látnak, ahogy azt **Ábrahámról** mondja: „... **nagy sötétség esik rá**”. Hasonlót olvashatunk **Dániel** könyvében: „**Arcom fénye elváltozott rajtam torzulásig, s nem tartottam meg erőt.**”

A látomás formája

3. §. Mikor egy **próféta** látomás formájában üzenetet kap, azok metaforikus képek formáját öltik. E képek értelmezése azonnal a szívébe vésődik, és érti jelentésüket. A létra például a rajta föl-lejáró **angyalokkal**, amit **Jákob** ősatyánk látott, a birodalmak és azok leigázásának allegóriája. Ehhez hasonlóak a **Jechezkél** által látott lények, a **Jeremiás** által vizionált forró fazék és mandulafa ág, a **Jechezkél** által látott tekercs, és a **Zchárjá** által látott mérce. Ugyanígy az összes többi próféta **[látomása, mind metaforikus képek voltak]**.

Folytatjuk...

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

NAGY FUVAROS UTCAI TEMPLOM IMAREND AUGUSZTUS 1. – 31. KÖZÖTT

ב"ה

ב"ה

TÁMUZ	26.	1.	csütörtök		7.00	19.00	
	27.	2.	péntek		♫:19.57	7.00	19.00
	28.	3.	szombat	MATOT-MÁSZÉ vége: 21.08 Újhold hirdetés	8,00	20.00	
ÁV	29.	4.	vasárnap	Jajm Kippur Kótajn	8.00	19.00	
	1.	5.	hétfő	Újhold	7.00	19.00	
	2.	6.	kedd		7.00	19.00	
	3.	7.	szerda		7.00	19.00	
	4.	8.	csütörtök		7.00	19.00	
	5.	9.	péntek		♫:19.47	7.00	19.00
	6.	10.	szombat	DEVÁRIM vége: 20.57 SÁBÁT HÁZON	8.00	19.45	
	7.	11.	vasárnap		8.00	19.00	
	8.	12.	hétfő	20,00-től Böjt	7.00	19.00	
	9.	13.	kedd	BÖJTNAP, vége: 20,32	7.00	19.00	
	10.	14.	szerda		7.00	19.00	
	11.	15.	csütörtök		7.00	19.00	
	12.	16.	péntek		♫:19.35	7.00	19.00
	13.	17.	szombat	VÁETHÁNÁN vége: 20.42 SÁBÁT NÁHÁMU	8.00	19.30	
	14.	18.	vasárnap		8.00	19.00	
	15.	19.	hétfő		8.00	19.00	
	16.	20.	kedd		8.00	19.00	
	17.	21.	szerda		7.00	19.00	
	18.	22.	csütörtök		7.00	19.00	
	19.	23.	péntek		♫:19.22	7.00	19.00
	20.	24.	szombat	ÉKEV vége: 20.28	8.00	19.15	
	21.	25.	vasárnap		8.00	19.00	
	22.	26.	hétfő		7.00	19.00	
	23.	27.	kedd		7.00	19.00	
	24.	28.	szerda		7.00	19.00	
	25.	29.	csütörtök		7.00	19.00	
	26.	30.	péntek		♫:19.10	7.00	19.00
27.	31.	szombat	RÖÉ vége: 20.15 Újhold hirdetés	8.00	19.00		

Ismeretlen zsidók nyomában LXXXVIII. Ungár Imre

Ungár Imre (Budapest, 1909. január 23. – Budapest, 1972. november 22.) Liszt és Kossuth-díjas zongoraművész, zenepedagógus, eszperantista.

Zsidó családban született. Szülei Ungár Ábrahám (1875-1938) és Katzburg Hermina. Apró gyermek korában, háromévesen, agydaganat következtében elvesztette látását. Először a Wechselmann vakok intézetében tanult, majd zongoratanulmányait Rózenfeld Izsónál, azután Thomán Istvánnál végezte a Zeneakadémián. Az 1920-as évek közepétől már koncertezett, Magyarországon is, külföldön is. 1926-ban, a Klebelsberg Kuno válás- és közoktatásügyi minisztersége idején szervezett I. Országos Tehetségvédelmi Kongresszuson neki ítelték Budapest tehetségvédelmi versenyének első díját. 1932-ben megkapta a Signum Laudis kitüntetést. Ebben az időben nősült meg; felesége Gelléri Ilona volt, fiuk, István, 1945-ben született.

Fontos állomás volt karrierjében az 1932-es Varsói Chopin-verseny, amelyen megosztott első díjat nyert Alekszandr Unyinszkij szovjet zongoraművésszel együtt. Ezután még az Amerikai Egyesült Államokban is koncertezett – nagy sikert aratva. A második világháború kitörésekor Hollandiába emigrált, ahonnan csak 1943-ban tudott hazatérni. Zsidó származása miatt bújkált a nyilas időkben és Jármer Lajos zenetanár rejtegette. A hangversenyezést 1945-ben kezdte újra. Koncertjein különösen emlékezetesek voltak Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven, Frédéric Chopin, Franz Schubert, Claude Debussy, Bartók Béla és Kodály Zoltán műveinek interpretációi. A hanglemezfelvevételeket nem szerette, a rádióban viszont gyakran fellépett.

1949-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára lett, és oktató munkáját – vakága ellenére – haláláig végezte. Több jeles tanítványa is volt, például Baranyay László és Németh Tamás zongoraművészek, Durkó Zsolt zeneszerző. Munkatársa volt Szabolcsi Bencének, Tóth Aladárnak és Gát Józsefnek. Saját vakága magyarázza, hogy sokat segítette a vakok zenetanulását és a vak zenetanárok alkalmazását is. Erről írást is megjelentetett a *Parlando* folyóiratban, A vak muzsikusz szerepe társadalmunk zenei nevelésében címmel. 1953-tól haláláig betöltötte a Vakok Szövetségének alelnöki tisztét.

1970-ben a Magyar Televízió nívódíjas portréfilmét forgatott róla *Művészportré Ungár Imréről* címmel. 1972-ben, rákbetegségben hunyt el.

Forrás: (wikipedia)

Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XVII. rész

1944. július 20. - 1944. július 26. között

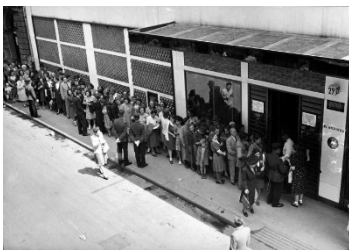
1944.július 20. Áthaladt **Kassán** a **rákoscsabai (1230 fő)** deportáltakat **Auschwitzba** szállító transzport. **Rastenburgban**, **Hitler kelet-poroszországi főhadiszállásán** a háború befejezését kívánó **német ellenállási csoport** megbízásából **Gróf Claus von Stauffenberg vezérkari ezredes sikertelen bombamerényletet** követett el **Adolf Hitler ellen**. Lemondott tisztségéről **Rácz Jenő miniszterelnök-helyettes**. Lemondását azzal indokolta, hogy így **tiltakozik**, mert **Horthy** nem volt hajlandó törvényerőre emelni a zsidóellenes rendeleteket. A **Dnyeszter nyugati partját védő 20. gyaloghadosztály** megkezdte visszavonulását.

1944.július 21. **Vajna Gábor** 9:30-kor megérkezett az **Összetartás szerkesztőségébe**, és javasolta, hogy az **Adolf Hitler** ellen előző napon elkövetett merénylettel kapcsolatban keressék fel **Veesenmayert**, és fejezzék ki szerencsekívánságaikat. A javaslatot **Kemény Gábor**, a lap szerkesztője, elfogadta, és **12:15-kor**, telefonon történt egyeztetés után, hét vezető párttag jelent meg a **német** követségen. **Látogatásukat Veesenmayer** megköszönte. Kifejezte annak fontosságát, hogy a **Führer túlélte** a merényletet, és tájékoztatta őket, hogy **Szálasi emlékiratát Hitler** megkapta, de az adott helyzetben teljesen elfoglalja a háború alakulása. **Dálnoki Miklós Béla vezérezredes** találkozott **Adolf Hitlerrel**. **1944.július 22.** **Dr. Török Sándor** és a bűvőhelyre vonult **Kahan-Frankl Samu** lemondása után, a **Magyarországi Zsidók Országos Szövetsége** Ideiglenes Intézőbizottságába **dr. Boda Ernőt** és **Stöckler Lajos** csipkegyárost nevezték ki.

1944.július 23. A nemzetközi **Vöröskereszt** küldöttei felkeresték **Theresiensadt** **Folyamatos szovjet támadások** következtében a magyar csapatok a **Kárpátokig** vonultak vissza.

1944. július 24. A **kistarcsai internálótáborban** történetekhez hasonló módon **1.500 főt** deportáltak a **sárvári táborból**. A **szovjet hadsereg felszabadította** a **lublini és majdaneki koncentrációs táborokat**. **Weisz Arthur** üvegkereskedő **Vadász utca 29.** alatt lévő házában („**Üvegház**”) megnyílt a **svájci követség** **Idegen Érdekeket Képviselő Osztályának** **kivándorlási irodája**. Itt **Carl Lutz** támogatásával kezdődött nagyszabású **mentőmunka**, a **Sztójay-kormány engedélyével** **kivándorlási listák** készülhettek. Hasonló munkát végzett **Valdemar Langlet**, a **Svéd Vöröskereszt** képviselője, aki május óta adott **menlevelet (Schutzbrief)** az üldözötteknek. A **Svéd Királyi Követség** **Carl-Ivan Danielsson** követ aláírásával **svéd ideiglenes útlevelet** adott **svéd rokonokkal, svéd kapcsolatokkal** rendelkezőknek. Először **640 védlevelet**, mentesítő igazolványt (**Schutzpass**) adtak ki. Ezt a munkát fejlesztette tovább **Raoul Wallenberg**. Jelentős mentő tevékenységet végzett **Angel Sanz Briz** **spanyol ügyvivő** is, aki **352 zsidót francia nyelvű, ideiglenes spanyol útlevéllel** látott el, **1898-an spanyol védlevelet** kaptak, **spanyol "rokonságuk"** okán. **Mintegy ezer magyar zsidó életét mentették meg portugál diplomaták**. A **Zsidó Tanács** memorandumban fordult **Magyarország** befolyásos egyházi és világi vezetőihez. Ebben leírták, milyen **kétségbeesett fizikai és lelki állapotban** vannak a **budapesti zsidók**, megemlézték, hogy a jó erőben lévő zsidóknak meg kellene engedni, hogy a társadalom és az ország javára dolgozzanak, illetve

1944. július 24. A **kistarcsai internálótáborban** történetekhez hasonló módon **1.500 főt** deportáltak a **sárvári táborból**. A **szovjet hadsereg felszabadította** a **lublini és majdaneki koncentrációs táborokat**. **Weisz Arthur** üvegkereskedő **Vadász utca 29.** alatt lévő házában („**Üvegház**”) megnyílt a **svájci követség** **Idegen Érdekeket Képviselő Osztályának** **kivándorlási irodája**. Itt **Carl Lutz** támogatásával kezdődött nagyszabású **mentőmunka**, a **Sztójay-kormány engedélyével** **kivándorlási listák** készülhettek. Hasonló munkát végzett **Valdemar Langlet**, a **Svéd Vöröskereszt** képviselője, aki május óta adott **menlevelet (Schutzbrief)** az üldözötteknek. A **Svéd Királyi Követség** **Carl-Ivan Danielsson** követ aláírásával **svéd ideiglenes útlevelet** adott **svéd rokonokkal, svéd kapcsolatokkal** rendelkezőknek. Először **640 védlevelet**, mentesítő igazolványt (**Schutzpass**) adtak ki. Ezt a munkát fejlesztette tovább **Raoul Wallenberg**. Jelentős mentő tevékenységet végzett **Angel Sanz Briz** **spanyol ügyvivő** is, aki **352 zsidót francia nyelvű, ideiglenes spanyol útlevéllel** látott el, **1898-an spanyol védlevelet** kaptak, **spanyol "rokonságuk"** okán. **Mintegy ezer magyar zsidó életét mentették meg portugál diplomaták**. A **Zsidó Tanács** memorandumban fordult **Magyarország** befolyásos egyházi és világi vezetőihez. Ebben leírták, milyen **kétségbeesett fizikai és lelki állapotban** vannak a **budapesti zsidók**, megemlézték, hogy a jó erőben lévő zsidóknak meg kellene engedni, hogy a társadalom és az ország javára dolgozzanak, illetve

1944. július 24. A **kistarcsai internálótáborban** történetekhez hasonló módon **1.500 főt** deportáltak a **sárvári táborból**. A **szovjet hadsereg felszabadította** a **lublini és majdaneki koncentrációs táborokat**. **Weisz Arthur** üvegkereskedő **Vadász utca 29.** alatt lévő házában („**Üvegház**”) megnyílt a **svájci követség** **Idegen Érdekeket Képviselő Osztályának** **kivándorlási irodája**. Itt **Carl Lutz** támogatásával kezdődött nagyszabású **mentőmunka**, a **Sztójay-kormány engedélyével** **kivándorlási listák** készülhettek. Hasonló munkát végzett **Valdemar Langlet**, a **Svéd Vöröskereszt** képviselője, aki május óta adott **menlevelet (Schutzbrief)** az üldözötteknek. A **Svéd Királyi Követség** **Carl-Ivan Danielsson** követ aláírásával **svéd ideiglenes útlevelet** adott **svéd rokonokkal, svéd kapcsolatokkal** rendelkezőknek. Először **640 védlevelet**, mentesítő igazolványt (**Schutzpass**) adtak ki. Ezt a munkát fejlesztette tovább **Raoul Wallenberg**. Jelentős mentő tevékenységet végzett **Angel Sanz Briz** **spanyol ügyvivő** is, aki **352 zsidót francia nyelvű, ideiglenes spanyol útlevéllel** látott el, **1898-an spanyol védlevelet** kaptak, **spanyol "rokonságuk"** okán. **Mintegy ezer magyar zsidó életét mentették meg portugál diplomaták**. A **Zsidó Tanács** memorandumban fordult **Magyarország** befolyásos egyházi és világi vezetőihez. Ebben leírták, milyen **kétségbeesett fizikai és lelki állapotban** vannak a **budapesti zsidók**, megemlézték, hogy a jó erőben lévő zsidóknak meg kellene engedni, hogy a társadalom és az ország javára dolgozzanak, illetve

Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XVII. rész

hajlandóságukat fejezték ki a kivándorlásra, ha azzal a **deportálás elhárítható**.

1944. július 25. Szálasi felkereste **Veesenmayert**, és **Horthy Miklós** előző napi kijelentésére alapozva, bel- és külpolitikai javaslatait előterjesztette. Ezek értelmében koalíciós kormányt kellett volna létrehozni, a megfelelő pártok bevonásával. A honvédelmi tárca kivételével Szálasi minden miniszterium élére a **Nyilaskeresztes Párt** tagját kívánta helyezni. **Beregfy Károly** vezérezredes áttelepítette harcálláspontját **Bohorodcsániból Tatarovba**, emiatt ideiglenesen elvesztette az összeköttetést csapataival. A **szovjet** csapatok, **Ottynia** után, elfoglalták **Nadvornaját** is, ami által az **1. hadsereg kettészakadt**. **Sztanyiszlau** előtt védekező **20. gyaloghadosztályt** is támadás érte. **Gyelyatinnál** hatalmas torlódás alakult ki. A **szovjet** csapatok eközben nem üldözték teljes erővel a visszavonulókat, hanem a **VII. hadtestet** követve **Gyelyatin** felé nyomultak előre, feltehetően azzal a céllal, hogy a város elfoglalásával átkarolják a **VI. hadtestet** is.

1944. július 26. Ülést tartott a Pesti Izraelita Hitközség rabbisága, dr. Groszmann Zsigmond főrabbi elnökletével, dr. Hevesi Ferenc főrabbi, továbbá dr. Scheiber Sándor, dr. Farkas Ervin, dr. Schwartz Benjamin rabbisági tagok, dr. Bernáth Miklós, dr. Berkovits József vendég tagok részvételével. Az ülésen nyilatkozatot fogadtak el, melyben igyekeztek minden felelősséget elhárítani magukról a magyarországi zsidóságot ért csapásokkal kapcsolatban. Részlet a nyilatkozatból: "Már akkor, amidőn március havában kívülálló hatóságok megbízták hitközségünk vezetőit egy Központi Zsidó Tanács tagjainak javaslatba hozásával, ezen Tanácsba rabbiságunk egyetlen tagja sem nomináltatott a felszólított felekezeti tényezők részéről. Azóta a Zsidó Tanács egy alkalommal sem kérte ki rabbiságunk véleményét még vallási kérdésekben sem; minden ténykedése, eljárása és intézkedése rabbiságunk tudta nélkül történt, mintha a zsidóság nem volna hitközség." Az **1. Belorusz Front Radomnál** elérte a **Visztula** folyót. **Heinrich Himmler** további intézkedésekig **leállította a deportálásokat Magyarországról**.

"Keszthelyi járás főszolgabírája 5090/1944. Tárgy: A keszthelyi zsinagóga és a hévízszentandrási imaház lebontása. Véghatározat. Építésrendőri és közbiztonsági okokból a keszthelyi Zsinagóga és a hévízszentandrási imaház lebontását elrendelem. 1. A lebontási költségek nem terhelhetik a közületek pénztárát. Az épületekből kikerülő bontási anyag egyfelől szoros zár alá tartozó zsidó vagyon, másfelől pedig anyaggazdálkodás szempontjából zárolt építési anyag...3. A volt zsinagóga és imaház berendezési tárgyai a zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóságnak adandók át leltárilag és meg nem engedhető, hogy bármiféle legkisebb értéket sem képviselt tárgy széthurcoltassék. 4. A volt zsinagóga és imaház lebontása után maradt üres telket a község további rendelkezésig közterületként kezeli. Megokolás: A rendelkező rész értelmében határoztam, mert a zsidóknak gettókba való összegyűjtése, majd innen véglegesen történt kiköltöztetésük következtében a keszthelyi zsinagóga és a hévízszentandrási imaház elvesztették eredeti rendeltetésük célját, s e gazdátlanul vált épületek lebontása úgy építésrendőri mint közbiztonsági okokból kívánatos..." A Hévízszentandrási zsinagógát 1977-ben bontották le.

Folytatjuk...

Tzvi Gluckin:

Fedezd fel ki írta a Tórárt!

XX. rész

Íme, egy másik példa. **Hipotézis:** keressünk **cukorbetegséggel kapcsolatos** szavakat. A **cukorbetegség** héberül: **szákeret**. A számítógép a **szákeret** szót a **Teremtés könyvében** minimálisan **hat betű távolságra** találta meg. A számítógép további szavakat keresett. Megtalálta a **lávlevot**, amely héberül **hasnyálmirigyet** jelent. A **cukorbetegség** a **hasnyálmirigyet** érinti. A **lávlev** a szövegnek ugyanabban a részében van, mint a **szákeret**. Nagyon érdekes. A számítógép talált még egy szót: „**inzulin**” (héberül: **inszulin**). Az **inzulin** egy **hormon**. A **cukorbetegség** annak a következménye, hogy a szervezet nem képes **inzulint** termelni vagy szabályozni. Az „**inzulin**” betűinek egyenlő távolsága hatalmas, **3378 betű**, de ez az **inzulin** szó **legrövidebb kódja a Teremtés könyvében**. És pont a **szákeret** és a **lávlev** között található. **Elképesztő.**

cukorbetegség	– סכרת
hasnyálmirigy	– לבלב
inzulin	– אנסולין

ה צ א נ ה מ ק ש ר ו ת ו ש מ י ע ק ב א ת ה מ ק ל ו
ב א ת ל ב ל ב ל ע ל ב ל י מ י ע ל ב ל י ה ג י ד ל ו כ
ת י כ ו ש ש ש נ י מ ב צ א נ כ ו ת ח ל פ א ת מ ש כ
א ת ה צ א נ ו א ת ה ב ק ר ו ה ג מ ל י מ ל ש נ י מ
ל ו י ש א ל י ע ק ב ו י א מ ר ה ה ג י ד ה נ א ש מ כ
ח נ א ת פ נ י ה ע י ר ו י ק נ א ת ח ל ק ת ה ש ד ה
ת י א ת ו ל נ ו ה א נ ש י מ ל ש ב ת א ת נ ו ל ה י
ה י ה ש מ כ ו י ק ר א א ת ש מ ו י ש ר א ל ו י א מ
נ ע נ ו י ל א ל א ר צ מ פ נ י י ע ק ב א ח י ו כ
מ ע י ר ו ד נ ה ב ה ו י מ ת ב ל ע ו י מ ל כ ת ח ת
ר א ל א ל י ו ס פ ה ל א א ח י כ ר ע י מ ב ש כ מ
פ ו י ק ר ע י ע ק ב ש מ ל ת י ו ו י ש מ ש ק ב מ ת
מ צ א א ה ו י ש א ל א ת א נ ש י מ ק מ ה ל א מ ר א י
ר ה א ל י ו ס פ י ו מ י ו מ ל א ש מ ע א ל י ה ל
ל א ל ה י מ פ ת ר נ י מ ס פ ר ו נ א ל י ו י ס פ ר
י א ו ת ו ה מ ל א ו ת ו י י ק צ פ ר ע ה ו ה נ ה ח
א ה א ת פ ר ע ה ה נ ה ש ב ע ש נ י מ ב א ו ת ש ב ע
ת פ ו ט פ ר ע כ ה נ א ו נ ו י ק ר א י ו ס פ א ת
י ב ח נ ו ד ב ר י כ מ ה א מ ת א ת כ מ ו א מ ל א ח
ו א ת ב נ י מ נ ת ק ח ע ל י ה י ו כ ל נ ה ו י א
י ו ס פ ו י ב א ה א ש א ת ה א נ ש י מ ב י ת ה י
ק ט נ ו א ת כ ס פ ש ב (ך) ו י ע ש (כ) ד ב ר י ו (ס) פ
ע ב ד כ א ב י ו נ ג ד ל ו א ת ד ב ר י א ד נ י ו י
ב פ נ ו ת ו ר ש א ת ה ו ב י ת כ ו כ ל א ש ר ל כ ו ה
ר א ל א ת י ע ק ב א ב י ה מ ו א ת ט פ מ ו א ת נ ש
ו ת ה פ ע מ א ח ר י ר א ו ת י א ת פ נ י כ כ י ע
י מ א ל י ו ס פ ל א מ ר ה ב ה ל נ ו ל ה מ ו ל מ ה
ע ל ר א ש ה מ ט ה י ה י א ח ר י ה ד ב ר י מ ה א

Az **inzulint 1921-ig** nem használták a **cukorbetegség** kezelésére, és **szintetikus inzulint** csak az **1960-as** években állítottak elő. Lehetetlen, hogy a zsidók kódolták az

Tzvi Gluckin:

Fedezd fel ki írta a Tórárt!

XX. rész

„inzulint” a szövegbe i. e. 1313-ban, amikor a sivatagban vándoroltak. Rips és Witztum úgy döntöttek, hogy adataikat közzéteszik egy statisztikai folyóiratban. Az eredmények komolyak voltak.

Rips és Witztum az adataikat a **Statistical Science: a Review Journal of the Institute of Mathematical Statistics** című folyóiratba küldték. A **Statistical Science** a világ egyik vezető statisztikai folyóirata. Ez az a fajta folyóirat, amelyet egyetemi könyvtárakban és természettudományi tanszékeken lehet megtalálni. Azok olvassák, akik szeretik a matematikát. A **Statistical Science** azonban nem volt elragadtatva. „**Szerintünk csaltatok**” – mondták Ripsnek és Witztumnak.

Lehet csalni? Igen. Térjünk vissza a repülős példához. Te és én egyedül ülünk a futballstadionban. Én csinálok egy papírrepülőt. Te kimész a mosdóba. Amíg te távol vagy, én több ezer repülőt ledobok a pályára. Mindenfelé szállnak. Hívom a takarítókat, és megkérem őket, hogy szedjék fel az összes repülőt, kivéve azt az öt-hatot, amelyik a kapuba landolt. Visszatérsz. Rámutatok a kapuban lévő repülőkre: „**Nézd, mit csináltam! Elhajítottam néhány repülőt, és mindegyik a kapuban landolt. Zseni vagyok!**” **Lenyűgöztelek? Nem hinném.** Ezt rejtett sikertelenségnek hívják. Megmutatom a sikereimet, de nem mutatom meg a kudarcaimat.

A folyóirat azt mondta Ripsnek és Witztumnak: „**Honnan tudjuk, hogy nem kerestetek rá minden zsidó ünnepre? Honnan tudjuk, hogy nem kerestetek több ezer szót minden egyes ünnephez kapcsolódóan? Honnan tudjuk, hogy nem kerestetek több ezer betegséget? Szerencsétek volt a chanukával és a cukorbetegséggel. De csaltatok. Nem mutattátok meg nekünk a több ezer sikertelen próbálkozásotokat.**” Rips és Witztum elfogadták az ellenvetést. Felkeresték a **Statistical Science** szerkesztőbizottságát, és javasoltak egy kísérletet. **Összeállítottak** egy listát **híres rabbikról**. A lista tartalmazta minden egyes **rabbi nevét**, valamint **születésének és halálának dátumát**.

Megállapodtak a következőkben: 1. **A rabbi nevét megkeresik a Tórában egyenlő távolságra lévő betűsorozatként.** 2. **A rabbi születési és halálozási dátumát szintén megkeresik egyenlő távolságra lévő betűsorozatként.** 3. **Ezután meghatározzák, hogy a rabbi neve és dátumai közel vannak-e egymáshoz. (A „közelséget” precíz matematikai módszerrel határozták meg).**

A rabbik eredeti listája az **Encyclopedia of Great Men in Israel** című kiadványból származik.

Folytatjuk...

Heti Jahrzeit:

Rabbi Isaac Halevi Herzog

Isaac Halevi Herzog (1888. december 3. (5649. Kislév 29.) Łomża, Lengyelország - 1959. július 25. Jeruzsálem, Izrael, 1959 (5719 Támuz 19.). Isaac Halevi Herzog a lengyelországi Łomžában született Liba Miriam (Cyrowicz) és Joel Leib Herzog fiaként. Családjával 1898-ban költözött az Egyesült Királyságba, ahol Leedsben telepedtek le. Kezdeti iskolai tanulmányait nagyrészt apja irányításával végezte, aki rabbi volt Leedsben, majd később Párizsban.

Miután fiatalon elsajátította a talmudi tanulmányokat, Yitzhak a Sorbonne-ra, majd később a Londoni Egyetemre járt, ahol doktorált. Doktori disszertációja, amely híressé tette a zsidó világban, a Tekhelet, a Tzitzit készítéséhez egykor használt kék színezék újrafelfedezéséről szólt. Herzog rabbi leszármazottjai továbbra is aktívan részt vesznek Izrael politikai életében. Fia, Chaim Herzog tábornok volt az Izraeli Védelmi Erőknél, majd Izrael ENSZ-nagykövete és Izrael elnöke lett. Fia, Yaakov Herzog Izrael kanadai nagyköveteként, majd a Miniszterelnöki Hivatal főigazgatójaként szolgált. Elfogadta azt az ajánlatot is, hogy a Brit Nemzetközösség főrabbija legyen, de egészségi állapota miatt ezt a szerepet nem vállalta el.

Unokája, Isaac Herzog a Knesszet, az izraeli parlament tagja és az ellenzék vezetője. Korábban lakásügyi és idegenforgalmi miniszter, valamint jóléti miniszter volt. Herzog 1916-tól 1919-ig Belfast rabbija volt, majd 1919-ben Dublin rabbijává nevezték ki. Folyékonyan beszélt az ír nyelvet, az ír függetlenségi háború idején támogatta az első Dáil és az ír köztársaságiak ügyét, és „Sinn Féin rabbi” néven vált ismertté. 1922 és 1936 között Írország főrabbijaként szolgált, amikor is Palesztinába emigrált, hogy Ábrahám Izsák Kook rabbi halála után ő legyen az askenázi főrabbi utódja. 1939 májusában, nem sokkal a második világháború előtt a britek kiadták az 1939-es Fehér Könyvet, amely korlátozta a zsidó bevándorlást Palesztinába. Miután végigvezetett egy menetet Jeruzsálem utcáin, amelyben szokatlanul egységes zsidó követség volt minden felekezetből, a Hurva zsinagóga lépcsőjén megfordult és így szólt: „Nem érthetünk egyet a Fehér Könyvvel. Ahogyan a próféták tették előttem, ezennel kettétépem”. Mintegy 40 évvel később, 1975. november 10-én Herzog nagykövet megismételte apja gesztusát azzal az ENSZ-határozattal, hogy a cionizmus egyenlő a rasszizmussal. A második világháború idején Herzog nagy kockázatot vállalva utazott az Egyesült Államokba, majd vissza, nem sokkal azelőtt, hogy sikerült elérnie egy találkozót Roosevelttel. Roosevelttel mosolygott, és nem válaszolt a rabbi könyörgéseire, hogy ígéretet tegyen az európai zsidók megsegítésére. Életrajzírója feljegyezi, hogy többen észrevették, hogy a haja kifehéredett, amikor elhagyta a találkozót, amit ő kudarcként élt meg. Ezt követően azonnal hazatért, lemaradt a hajóútról, amelyet egy tengeralattjáró elsüllyesztett, és felszállt az állítólag utolsó civil hajóra, amely a háború alatt átkelt az Atlanti-óceánon.

A háború után Herzog a zsidó gyermekek, különösen a csecsemők megmentésének szentelte magát, és egész Európában rejtőzködő helyeikről visszahozta őket családjukhoz vagy zsidó árvaházakba. Sokukat keresztény kolostorokban vagy keresztény családok rejtegették, és nem voltak hajlandók visszaadni őket. Életrajzában beszámol arról, hogy milyen nehézségekbe ütközött, amikor találkozott a pápával, aki kerülte őt, de végül mégis kapott segítséget a Vatikántól. A későbbi években kiderült, hogy Karol Wojtyła, a későbbi II. János Pál pápa volt az a kapcsolat, aki kisértette a rabbit, de XII. Pius pápa védelmezői azt állították, hogy Herzog a világháború alatt és után is baráti kapcsolatot ápolt a pápával. Az 1945-ös év folyamán kijelentette: „Nem, nem, nem, nem, nem, nem, nem, nem, nem! „Izrael népe soha nem fogja elfelejteni, amit Őszentsége és illusztris küldöttei tesznek szerencsétlen testvéreinkért történelmünk legtragikusabb órájában, ami élő bizonyítéka az isteni gondviselésnek ezen a világon”.

Forrás: (tzadikim)

RECEPT-TÁR

Tejberizs Tiramisu

A tiramisu rengeteg ember hatalmas kedvenc desszertje. Ha esetleg ti is jártok úgy egyszer, hogy tiramisut rendel a család, de nem kaptok mascaronét sehol akkor, kamuzzátok el kicsit, és készítsétek tejberizsből. Nagyon finom, krémes, kávé, gyönyörűen rétegezhető, és nagyon finom.

Hozzávalók: 20X24-es tálhoz

- 220 g rizs
- 100 ml víz
- 500 ml tej
- 400 ml tejszín
- 1 rúd vanília vagy 1 csomag vaníliás cukor
- 130 g cukor
- 1 db citrom reszelt héja
- 30 g vaj
- 3 db tojás (nagyobb)
- 220 g babapiskóta (kb. 18-20 db)
- 200 ml eszpresszó
- kakaópor

Elkészítés:

Először klasszik tejberizst készítünk. A rizst átmoszuk, és a vízzel felrakjuk főni. Mikor magába szívta a vizet, hozzáöntjük a tej és a tejszín felét, beledobjuk a vaníliarúd kikapart magjait és magát a héjat is, valamint a cukor felét is belekeverjük. Folyamatosan kevergetve, közepes lángon tovább főzzük. Ha a tejet és a tejszínt magába szívta, felöntjük a maradék tejjel, tejszínnel, és belereszeljük a citromhéját is. Ha már puha a rizs, elzárjuk alatta a lángot, belekeverjük a vajat, kivesszük a vaníliahüvelyt, és 5-10 percre lefedjük. A tojásokat a cukor másik felével egy vízgőz fölé rakott tálba tesszük, és időnként átkeverjük. Amikor már jól felmelegedett, érezzük, hogy forró, de semmiképp sem kezd még elfőni a tojás, akkor levesszük a tálat a gőzről, és kihűlésig habosítjuk a cukros tojásokat. A tojásokat belekeverjük a tejberizsbe.

Jöhet az összeállítás: a tál aljára kerül egy vékony réteg tejberizs, erre egy sor kávéba áztatott babapiskóta, majd egy újabb réteg tejberizs, amit megszórunk kakaóporral. Erre jön egy újabb réteg kávéba áztatott a babapiskóta, a megmaradt tejberizs, kakaópor, majd az egész mehet pár órára, vagy inkább egy éjszakára a hűtőbe!

Forrás: (streetkitchen)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

PORTÉKA- FAJTA	A POÉN 1. RÉSZE	... IN HUNGARY KAPURA RÚG	M	RÓMAI 1000-ES BAR, RÖVIDEN	NOHA, HABÁR	MONDÁT ELÓADO	A HATAL- MÁBAN TARTÓ									
DIÓPTRIA, RÖVIDEN				BÁTOR- KÓDIK												
SZÜRETI EDÉNY				UTAT ELHAGY												
MELEGEN ÜDVÖZÖL				A GALLIUM VEGYJELE												
LÁNYUNK FÉRJE			TENGÓDIK													
			CÁRI REN- DELET													
ENERGIA, RÖVIDEN		HIVAT- KOZÓ						TÉLI CSA- PADÉK	TANÍT, TRÉFÁS SZÓVAL	GRAMM, RÖVIDEN	EGYHÁZ TAGJAI	FÜL BELSEJE!		KERES- KEDES		
		ZOKOGVA MOND														
GURÍTÓS SPORTQT JÁTSZÓ							A POÉN 2. RÉSZE							Ö		
							RUHÁTLAN									
NŐI NÉV						HÁLÓT SZÓVÓ ÁLLAT				TOMPA, FOJTOTT HANGÚ						
CSE- LEKSIK						ÍZTELEN				TELJES						
				EGYBEHÍV							KUR- JANTÁS					
				HIRTELEN A SZÁJÁ- BA VESZ							VETEMÉ- NYES					
TISZTELT, RÖVIDEN			LÁBVÉGI		IDÓMÉRŐ TARTÓJA							MAGAD				
KISSÉ LAZÍTI			ÉJFÉL ELŐTT		VERS RÉSZE							ROMÁN AUTÓK JELZÉSE				
KATONAI REND- FOKOZAT									OSTOR- RAL IRÁNYÍT							
									OKOS							
MÉTER, RÖVIDEN		BIRKA- ISTÁLLÓ					SZALON- NÁT KÖVESZT ERŐGÉP							CSAPA- DÉKMEN- TES		
		AJNÁROZ														
AZONOS BETŰK			TAROL					(RUHÁT) FELVESZ				KÖTŐSZÓ				
FÉM- LEMEZ			CAEN CENTRŰ- MAI					POLITIKUS (FERENC)				PERZSEL A TŰZ				
					TÉSZTA- FÉLE						RÁCIÓ, ÉRTELEM					
					ALKOHOL						TARTÓS					
ÓDA ELEJEI					KÖTŐSZÓ		SERCEG A RÁDIO						DEHOGYI!			
AGRÁR- ESZKÖZ					SAJÁT KEZŰLEG, RÖVIDEN		ISMERT TÉNY						DOBOGÓS JUTALMA			
TÁLCA SZÉLEI			A RUHA FAZONJA								A FÖL- DIG LÓG					
			HULLAJT								A LÓ HÍMJE					
HÓN VÁ- GYAKOZIK									MAGYAR HEGYSÉG							
KENŐ- ANYAG									CELOFÁN- DARAB!							
					... MARINO			RETTEG					AZ ITT LEVŐ			
					AMPER, RÖVIDEN			A JOULE JELE					ORIENS, RÖVIDEN			
ORTO- RÖVIDEN	Ö													k		

Ez a kiadvány Szent szövegek idézeteit és azok magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja ki!
TALMUD TORA Alapítvány számlaszáma: 11705008-20413002-00000000

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ב

IMÁIDŐK, GYERTAGYÚJTÁS, IDŐSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2024. Júl. 26. – 2024. Aug.02.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
26. péntek	7:00	19:00
27. szombat	8:00	20:00
28. vasárnap	8:00	19:00
29. hétfő	7:00	19:00
30. kedd	7:00	19:00
31. szerda	7:00	19:00
01. csütörtök	7:00	19:00
02. péntek	7:00	19:00

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
26. péntek	20:07	27. szombat	21:20
02. péntek	19:58	03. szombat	21:09

POÉN SAROK

A cigány börtönbe kerül. Mindjárt meg is kérdezi a fegyőrt:

- Miért van az ablakokon rács?
- Biztonsági okok miatt.
- Ugyan már! Ki az a hülye, aki pont a síttrre akar betörni?

A 613 PARANCSOLAT

XIII.

Tiltó micva

Nem enni a pészách áldozat húsát főzve

**„Ne egyetek belőle (félig) nyersen vagy vízben főzve...”
(2Mózes 12:9)**

Zinner Jutka klubvezető megbetegedett, ezért kívánunk neki sok erőt a gyors felgyógyuláshoz. Várunk vissza minél előbb. Refuá Seléma.

Dr. Horváth Katalin néhai férje, Koltai Ernő emlékére emléktáblát készítettett. Szombaton fogjuk felavatni az imádkozás keretein belül.

EMBERBARÁT IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kilélek tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt július 24.-én, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuvaros utcai Templomkörzet

Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084

Nagy Fuvaros utca 4.

Tel: 334 27 31

Email: nagyfuvaros@gmail.com

<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>

Felelős kiadó: Streit Sándor

Szerkesztő: Streit Gábor

Technikai asszisztens: Andrassy Béla